

**PLATFORMA ZA
SMANJENJE RIZIKA OD
KATASTROFA SBK/KSB**

Prirodne katastrofe rezultirale su u posljednjih pola stoljeća ekonomskim štetama od 3,6 bilijuna dolara, a u posljednjih nekoliko godina štete su posebno izražene. Kako prenosi Financial Times, znanstvenici Svjetske meteorološke organizacije (WMO) – agencije u sklopu Ujedinjenih naroda – izračunali su da se broj katastrofa povezanih s vremenom povećao pet puta u posljednjih 50 godina.

Štete koje se broje u milijardama dolara, uz gubitak stotina tisuća života, rezultat su klimatskih promjena i sve ekstremnijeg vremena, stoji u “Atlasu WMO-a mortaliteta i ekonomskih šteta od vremena, klime i vodnih ekstrema” koji pokriva razdoblje od 1970. do 2019. godine.

U tom je razdoblju zbog vremenskih neprilika život izgubilo 2 milijuna ljudi, a ekonomska šteta procjenjuje se na 3,6 bilijuna dolara.

Sendai okvir za smanjenje rizika od katastrofa za period 2015 – 2030. je međunarodni dokument globalnog karaktera koji je usvojilo 187 zemalja članica Ujedinjenih nacija na Svjetskoj konferenciji koja je održana u periodu od 14. – 18. 03. 2015. godine u Sendaiju u Japanu koji je prihvatila Generalna skupština UN-a. Među državama potpisnicama bila je i Bosna i Hercegovina.

Kanton Središnja Bosna izložen je, kao i ostali dijelovi Bosne i Hercegovine, i zemlje u okruženju, raznovrsnim prirodnim prijetnjama, od kojih su najznačajnije poplave, potresi, požari, klizišta, ekstremne temperature i jaki vjetrovi kao i prijetnje uzrokovane ljudskim djelovanjem i biološkim prijetnjama poput epidemija. Uzimajući u obzir elemente, odnosno tip ranjivosti Bosne i Hercegovine, te Kantona Središnja Bosna i uz njega vezan očekivani rastući trend pod utjecajem klimatskih promjena - smanjenje rizika od katastrofa postaje ključan faktor održivog ekonomskog i društvenog razvoja. Kanton Središnja Bosna prepoznao je taj prioritet, te nastoji i kroz ovu platformu za smanjenje rizika od katastrofa, čiji rad koordinira Kantonalna uprava za civilnu zaštitu poslati aktivni član regionalnih i globalnih platformi za suradnju i podršku na ovom području. Smanjenje rizika od katastrofa obuhvaća niz aktivnosti kojima doprinosi svaki pojedinac, ali i upravljanje rizicima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Kantonalna platforma objedinjava institucije na kantonalnoj razini u cilju usmjeravanja njihova djelovanja prema sustavnom upravljanju rizicima od katastrofa. Kantonalna uprava za civilnu zaštitu koordinira radom Platforme te joj pruža administrativnu potporu u izradi dokumenata, podizanju svijesti, predlaganju izmjena zakonodavnog okvira, implementaciji smjernica međunarodnih inicijativa te provedbi projekata.

Cilj ove platforme, a u sklopu kampanje Ujedinjenih naroda “Učinimo grad/regiju otpornim na katastrofe- MCR 2030,” je da postane katalizator jačanja otpornosti na kantonalnom nivou, odnosno koordinacijski mehanizam za angažman mnoštva dionika koji sustavnim i organiziranim naporima uvode dimenziju smanjenja rizika od katastrofa u različite sektorske politike na međusobno usklađen način. Tako će se povezati politička, operativna i znanstvena razina, te unaprijediti znanja i moguća rješenja i ono što je posebno važno – poticati i ubrzavati njihova implementacija.

S time u vezi Vlada Kantona Središnja Bosna je na svojoj sjednici 24.03.2022.godine donijela Rješenje o imenovanju radne grupe za izradu platforme za smanjenje rizika od katastrofa. Radna grupa se sastoji od 17 članova iz kantonalnih ministarstava, zavoda i uprava koji predstavljaju stalne članove ove radne grupe.

Radna grupa, odnosno Kantonalna uprava za civilnu zaštitu kao nositelj aktivnosti u smanjenju rizika od katastrofa, poduzela je niz aktivnosti na ovom području:

- na inicijativu Kantonalne uprave za civilnu zaštitu, kampanji Ujedinjenih naroda “Učinimo grad/regiju otpornom na katastrofe – MCR2030” ovoj kampanji se pridružilo još pet općina s područja kantona - općine Kiseljak, Busovača, Vitez, Travnik i Jajce.
- obilježen je 13.10.- Međunarodni dan smanjenja rizika od katastrofa
- u okviru UN kampanje “MCR 2030” delegacija Kantona Središnja Bosna boravila je u dvodnevnoj posjeti pokrajini Potenza, Italija gdje je i potpisan Memorandum o razumijevanju između Vlade Kantona Središnja Bosna i Pokrajine Potenza, Italija.
- na sjednici 162. Sjednici Vlade održanoj dana 23.03.2023. god. usvojen je Plan rada radne grupe za izradu Platforme za smanjenje rizika od katastrofa za 2023.godinu s jasno utvrđenim aktivnostima i nositeljima realizacije.

Kantonalna uprava za civilnu zaštitu